

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ
የአማራ ብሔራዊ ክልል ምክር ቤት

ዝክረ ሐግ ZIKRE HIG

Of the Council of the Amhara National Regional State
in the Federal Democratic Republic of Ethiopia

በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ
መንግስት ምክር ቤት ጠባቂነት
የወጣ

Issued under the auspices of the
Council of the Amhara National
Regional State

✉ 1324
ያንዱ ዋጋ 52.80 ብር
Unit price 52.80 Birr

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር 204/2005 ዓ/ም

በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት
በህብረተሰብ ተሳትፎ የለሙና ወደፊት
የሚለሙ ተፋሰሶች አስተዳደርና አጠቃቀም
ሥርዓት መመሠኛ አዋጅ

Content

Proclamation No. 204/2013

Administration and Use of Watersheds
Rehabilitated and Being Rehabilitated with
Community Participation Proclamation of the
Amahara National Regional State.

አዋጅ ቁጥር 204/2005 ዓ/ም

በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት
በህብረተሰብ ተሳትፎ የለሙና ወደፊት
የሚለሙ ተፋሰሶች አስተዳደርና አጠቃቀም
ሥርዓት ለመመሠን የወጣ አዋጅ

Proclamation No. 204/2013

A Proclamation Issued to Determine the
Administration and Use of Watersheds
Rehabilitated and Being Rehabilitated by
Community participation of the Amhara
National Regional State

በክልሉ ውስጥ ድህነትን ለመቀነስና የነዋሪውን
ህዝብ የምግብ ዋስትና ለማረጋገጥ በሚደረገው
ሁለንተናዊ ጥረት የአካባቢ መራቆትንና የተፈጥሮ
ሀብት መመናመንን በመከላከል የመሬት
የማምረት አቅም ተጠብቆ ለመጨው ትውልድ
እንዲተላለፍ ለማድረግ ይቻል ዘንድ ቀደም ሲል
የተጀመሩትን የተፋሰስ ልማት ሥራዎች
ማስቀጠል አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

WHEREAS, It has been found necessary, to sustain
watershed development activities, that was started
previously; to transfer the next generation, preserving
for land's productivity; by preventing the local
degradation; and, reducing natural resources, by
making all rounded effort; to reduce poverty and
ensure food security of the dwellers, in the Region.

ባለፉት ዓመታት የተከናወኑት የተፋሰስ ልማት ሥራዎች ከፍተኛ የሰው ጉልበትና የገንዘብ ወጪ ተደርጎባቸው እንዲለሙ የተደረገ ቢሆንም ዘላቂነታቸውን ለማረጋገጥ የየአካባቢው ተጠቃሚዎች በባለቤትነት ስሜት ተረክበው የተፈጥሮ ሀብቶችን የሚያስተዳድሩበት የርክክብ፣ የአጠቃቀም፣ የአጠባበቅና የተጠያቂነት አሠራር ማስፈን ተገቢ ሆኖ በመገኘቱ፤

የአማራ ክልል ምክርቤት በተሻሻለው የብሔራዊ ክልሉ ህገ-መንግሥት አንቀጽ /49/ ንዑስ አንቀጽ 3/1/ ድንጋጌ ሥር በተሰጠው ስልጣን መሠረት ይህንን አዋጅ አውጥቷል።

ክፍል አንድ

ጠቅላላ ድንጋጌዎች

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ “በሀብረተሰብ ተሳትፎ የለሙና ወደፊት የሚለሙ ተፋሰሶች አስተዳደርና አጠቃቀም ሥርዓት መወሰኛ አዋጅ ቁጥር 204/2005 ዓ/ም “ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

1. የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ ፦

ሀ/ “ቢሮ” ማለት የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ግብርና ቢሮ ነው፤

ለ/ “ማህበር” ማለት በጋራ ፍላጎት ተነሳስተው በዚህ አዋጅ መሠረት የተደራጁና የተመዘገቡ የተፋሰስ ተጠቃሚዎች በአባልነት የታቀፉበት አካል ነው፤

ሐ/ “የተጠቃሚዎች ስምምነት” ማለት የማህበሩን አመሰራረት፣ ዓላማ፣ የአባላቱን መብትና ግዴታ፣ በተፋሰሱ ክልል ያሉትን የተፈጥሮ ሀብቶች አጠቃቀም፣ አስተዳደርና ጥበቃ የሚመለከቱ ጉዳዮች የሰፈሩበት ሰነድ ነው፤

WHEREAS, it has been found relevant to establish procedure of Rendering, Use, Protect and Accountability; of administering the natural resources, by taking over the local users, with a sense of ownership; to ensure their sustainability. Notwithstanding, the conducted watershed development activities are rehabilitated; by making more labor and cost in previous years.

Pursuant to, Article /49/ sub-article 3/1/ of the Revised National Region’s Constitution, vested with its power, the Council of the Amahara Region issued this proclamation.

PART ONE

GENERAL PROVISIONS

1. Short Title

This proclamation may be cited as “a proclamation to determine the administration and use of watersheds, rehabilitated and being rehabilitated by Community participation, Proclamation No. 204/2013.”

2. Definition

1. In this proclamation, unless otherwise the context requires:

- “ Bureau” means the Bureau of Agriculture in Amhara National Reginal State;
- “Association” means a body, that watershed users incorporated, as membership raised with their own initiation; organized and registered, pursuant to this proclamation;
- “Users agreement /by law/” means a specified document, issued to describe the formation of Association, objectives, Right and Duty of members, use of natural resources administyratation and protection agrement in the region.

መ/ “ተፋሰስ” ማለት የዝናብ ወይም የጎርፍ ውሃ የሚሰባሰብበትንና የተሰበሰበው ውሃ በጎርፍ መልክ ወደ አንድ የጋራ መውጫ በመጠራቀም ፈሶ የሚወጣበትን አካባቢ የያዘ የላይኛው የመሬት ክፍል ሆኖ በውስጡ የተፈጥሮ ሀብቶችን ማለትም ውሀን፣ አፈርንና ዕፅዋትን እንዲሁም በህብረተሰብ ደረጃ ደግሞ ሰዎችን፣ የአስተራረስ ዘይቤዎችን፣ እንሰሳትን፣ በነዋሪው ህብረተሰብና በተፈጥሮ ሀብቶች መሐከል ያሉ መስተጋብሮችን እና ማህበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊና ባህላዊ እሴቶችን ያካተተ ማናቸውም ሥፍራ ነው፤

ሠ/ “አባል” ማለት በተጠቃሚዎች ስምምነት መሠረት መብቶችና ግዴታዎች የተዘረዘሩለትና በተፋሰስ ማህበሩ የተመዘገበ ማንኛውም የተፈጥሮ ሰው ነው።

ረ/ “ተባባሪ አባል ” ማለት በተፋሰሱ ውስጥ የሚገኘው የተፈጥሮ ሀብት ቀጥተኛ ተጠቃሚ ባይሆንም በአካባቢው ህብረተሰብ ዘንድ ባለው ተሰሚነት ምክንያት በማህበሩ የታቀፈ ማንኛውም የተፈጥሮ ሰው ወይም በህግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፤

ሰ/ ”ጠቅላላ ጉባዔ” ማለት መላው የተፋሰሱ አባላት የሚካተቱበት ስብስብና የማህበሩ ከፍተኛ ውሳኔ ሰጭ አካል ነው፤

ሸ/ ”ኮሚቴ” ማለት በማህበሩ መመሥረቻ ደንብ መሠረት ከማህበሩ አባላት መካከል የተመረጡ ሰዎች የሚገኙበት ስብስብ ሆኖ የጠቅላላ ጉባዔውን ውሳኔዎች የሚተገብር የሥራ አመራር አካል ነው፤

d) “Watershed” means any surface area that catches the area of drained outlet; by collecting the rainfall or runoff water; and, the collected water drained to a common confluence point; in a way of runoff, that contains the natural resources; that means water, soil and plant; as well as, in the community level, it contains public, means of ploughing, animals, interrelation between dwellers of the society and natural resources; and, it incorporates social, economical and cultural values.

e) “Member” means any natural person, that his /her rights and duties are stated; and’ registered by the watershed association, pursuant to users Agreemeent.

f) “Associate Member” means a body of any natural person or legal person, that is incorporated in the association; and, due to his /her acceptance by the community; notwithstanding of direct beneficiaries of natural resources in the watershed region.

g) “General Assembly” means a body of meeting, that all members of the watershed are incorporated; and, that forwards the crtical decision of the association.

h) “Committee” means a management body,that implements the decisions of General Assembly; that is meeting of elected persons, among members of the association; pursuant to, the formation of regulation of the association.

ቀ/ “የጋራ ወይም የወል ይዞታ” ማለት

በተጠቃሚዎች ስምምነት በሚተዳደር ተፋሰስ ውስጥ የሚገኙትን የተፈጥሮ ሃብቶች ማለትም የግጦሽና የማገዶ ተክል ማምረቻ ሥፍራዎችን፣ ጠፍ መሬቶችን፣ መልሶ ማቋቋም የተደረገላቸው ቦታዎችን፣ በጎርፍ የተሸረሸሩ የኮረብታ አካባቢዎችን፣ የውሃ መውረጃዎችን፣ ያልታረሱ የእርሻ መሬቶችን፣ የመተላለፊያ መንገዶችን፣ የእንስሳት ሙከራ ጣቢያዎችን፣ የጎርፍ መቀልበሻና የመስኖ ቦቶችንና ከነዚህ ጋር ተያያዥነት ያላቸውን አካባቢዎች ሁሉ የሚያጠቃልል ሐረግ ነው።

2/ በዚህ አዋጅ ውስጥ በወንድ ፆታ የተደነገገው ሁሉ ለሴት ፆታም የሚያገለግል ይሆናል።

3. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ አዋጅ በክልሉ ውስጥ በሚገኙና በህብረተሰብ ተሳትፎ፣ በመንግሥት ወይም በሌሎች አጋር ድርጅቶች ድጋፍ በለሙ ወይም በሚለሙ ተፋሰሶች ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

4. ዓላማዎች

አዋጁ ከዚህ በታች የተመለከቱት ዓላማዎች ይኖሩታል፡-

1. በህብረተሰብ ጥረት በለሙ፣ በመልማት ላይ ባሉ ወይም ወደፊት በሚለሙ ተፋሰሶች አያያዝና አስተዳደር ረገድ ዘለቂታ ያለውና የነቃ የተጠቃሚዎች ተሳትፎ እንዲኖር ማድረግ፤

i) “Communal or Mutual Possession” means the phrase that includes: natural resources; that are the places of grazing; and, productive of firewood place, empty lands, rehabilitated places, hills, that are degraded by flooding, canals, unfarming lands, roads, centers of animals test, curving of flood and irrigation canals; and, places that are interrelate with these natural resources; that are set in the watershed region, which are administered by users agreement.

2/ In this proclamation, any provision that is stated for male, is also applicable for female.

3. Scope of Applicability

This proclamation shall be applicable for rehabilitated or being rehabilitated watersheds; supported by community participation, government or other stake holders in the Region.

4. Objectives

This proclamation shall have, the stated objectives hereinunder:

1. To bring about sustainable and active users' participation in the watersheds, which all rehabilitated and to be rehabilitated by the efforts of the community.

2. በግል ወይም በወል ይዞታዎች ላይ የለሙ የተፈጥሮ ሀብቶች አጠቃቀም፣ አስተዳደርና አጠባበቅ ጉዳይ አስተማማኝና ቀጣይነት ያለው ሆኖ በህግ የሚመራበትን ምቹ ሁኔታ መፍጠር፤
3. በክልሉ ውስጥ የሚገኙ የተፋሰስ ተጠቃሚዎች በሚያቋቁሟቸው ማህበራት አማካኝነት የራሳቸውን አደረጃጀት ፈጥረው ያለሙትን ሀብት በመተዳደሪያ ደንቦቻቸው መሠረት ለማስተዳደር፣ ለመጠቀምና ለመጠበቅ የሚችሉበትን ሁለንተናዊ አቅም ማሳደግ።

ክፍል ሁለት ሥለ ተፋሰስ ልማት ሥራዎች አጠባበቅና አስተዳደር

5. መሠረታዊ መርሆዎች

1. በተፋሰስ ውስጥ የተከናወኑ የልማት ሥራዎች አያያዝ፣ አስተዳደር እና እንክብካቤ በተፋሰሱ ተጠቃሚዎችና በአካባቢው ነዋሪዎች የተደራጀና የነቃ ተሳትፎ ተግባራዊ እንዲሆን ይደረጋል፤
2. በማናቸውም ተፋሰስ ውስጥ የሚካሄድ የተፈጥሮ ሀብት ልማት ማህበረሰቡን የጋራ ተጠቃሚ ከማድረግ ጐን ለጐን ምንጊዜም ቢሆን ለዘላቂነቱ ትኩረት የሚሰጠው ይሆናል፤
3. ሁሉም ባለድርሻ አካላት በክልሉ ውስጥ የሚካሄድ የትኛውም የተፋሰስ ልማት የገጠር ልማት ዋነኛ መሠረት መሆኑን በመገንዘብ በተፋሰስ እቅድ አወጣጥ፣ ትግበራና ጥበቃ ረገድ መላ ተጠቃሚዎች በባለቤትነት እንዲሳተፉ የየበኩላቸውን ድርሻ መወጣት ይኖርባቸዋል።

2. Establish a suitable condition of the rehabilitated natural resources use, administration and protection; being confidential; and, is sustainable on private or common possession directed by law.
3. Promote all rounded capacity; for management, use and protection of their rehabilitated resource in accordance with their regulations; establishing their own organization; pursuant to, be established associations of watershed users in the Region.

PART TWO Protection and Administration of Watershed Development Activities

5. Fundamental Principles

1. Cause to be implemented, the holding management and protection of developmental activities conducted, in watershed; by organized and active participation of watershed users and dwellers.
2. Natural resources development, shall be given an emphasis for its sustainability, in any watershed; besides, communal use of the community.
3. All stake holders shall accomplish their own responsibility; that all watershed users participating with ownership; of planning watershed, implementation and protection by recognizing any watershed development of the region, is a fundamental for rural development.

6. የተፋሰስ ወሰን

1. የማናቸውም ተፋሰስ ስፋት ወይም መልክአ-ምድራዊ ወሰን በአንድ ውስን አካባቢ የሚገኘውን የተፈጥሮ ሀብት በአንድነት ለማልማትና ብቃት ባለው መንገድ ለመንከባከብ አመች ወይም ተመጣጣኝ ሆኖ የተከለለ መሆን ይኖርበታል፤
2. የማህበረሰቡ አባላት በተፋሰሱ የልማት ሥራ የሚኖራቸው ተሳትፎና የጋራ ሀብቶች አጠባበቅ በባለቤትነት ስሜት ላይ አተኩሮ መፈፀም አለበት፡፡

7. የተፋሰስ አይነቶች

በዚህ አዋጅ መሠረት እውቅና የተሰጣቸው ሁለት የተፋሰሥ ዓይነቶች ይኖራሉ፡-

1. ንዑስ ተፋሰስና
2. አብይ ተፋሰስ

8. ንዑስ ተፋሰስ

1. የንዑስ ተፋሰስ ስፋት እንደ አካባቢው መልክአ-ምድራዊ አቀማመጥ ሊለያይ የሚችል ቢሆንም በጠቅላላው ከ500 ሄክታር በላይ መብለጥ የለበትም፤
2. የትኛውም ንዑስ ተፋሰስ የራሱ የሆነ ተጠቃሚ ማህበረሰብ ያለውና ይኸውም በአብዛኛው በተፋሰሱ ክልል ውስጥ የታቀፈ ሆኖ መገኘት ይኖርበታል፤
3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ሥር በተደነገገው መሠረት ንዑስ ተፋሰሱ በአካባቢው መልክአ-ምድራዊ ተፈጥሮ አስገዳጅነት ምክንያት ከ500 ሄክታር በላይና አንዳንዴም ከዚህ እጥፍ በላይ በሚሆንበት ጊዜ ይህንኑ ለሁለት ከፍሎ ማልማትና መንከባከብ ያስፈልጋል፤

6. Scope of Watershed

1. Any watershed boundary limit of a topography, shall be delineated in a suitable situation, or proportional to it; that is to develop together and protect efficiently of the natural resources in a limited boundary.
2. The communal protection of resources; and, participaion of the watershed development of the community members; shall be implemented focusing at the sense of ownership.

7. Types of Watersheds

In this proclamation, there shall be two types of watershed ,

1. Sub-Watershed
2. Critical Watershed

8. Sub Watershed

1. Notwithstanding, the area of sub-watershed is differ, in accordance with the topography of land of the environment; in general, it shall not be more than 500 (five hundred) hectares;
2. Any sub-watershed shall have its own users community; and, the majority of users, shall be in the watershed region,
3. Pursuant to, the provision of sub-article 1 of this Article; where, the sub-watershed shall be more than 500 hectares; and, sometimes beyond twice of it, due to the force majeure of the topographical nature of the environment; it is necessary, to develop and protect the watershed region by dividing it into two.

4. በንዑስ ተፋሰሱ ውስጥ የተቀናጀ ልማትን እውን ለማድረግ ከተፋሰስ መረጣ ጀምሮ በዕቅድ ዝግጅትና ትግበራ እንዲሁም በማናቸውም የሥራ እንቅስቃሴ የማህበረሰቡ ንቁ ተሳትፎ መካተት ይኖርበታል፡፡

9. ዓብይ ተፋሰስ

1. ዓብይ ተፋሰስ በስፋቱ ከ500 ሄክታር የሚበልጥ ሲሆን ለልማት ዕቅዱ ተፈፃሚነት ያመች ዘንድ እንደአስፈላጊነቱ በንዑስ ተፋሰስ ስፋት መጠን በሁለት እና ከዛ በላይ ተከፋፍሎ መዘጋጀት ይኖርበታል፤
2. ከዓብይ ተፋሰሱ የወጡትን ክፍልፋዮች ወይም ንዑሣን ተፋሰሶች ለማልማት ከላይኛው መልክአምድር በመጀመር ወደታችኛው በቅደም ተከተል መውረድ ያስፈልጋል፤
3. የዓብይ ተፋሰሱ ልማት በሚታቀድበት ጊዜ መላ ተፋሰሱን ለማልማት የሚያስችል ዝግጅት በማድረግ ከፊሉ ለምቶ ከፊሉ ሣይለማ እንዳይቀር ተገቢው ጥንቃቄ መደረግ ይኖርበታል፡፡

10. የተፋሰስ ተጠቃሚነት መመዘኛ መስፈርቶች

የሚከተሉት በዚህ አዋጅ መሠረት የተፋሰስ ተጠቃሚዎች ለመሆን መብት አላቸው፡-

1. ዕድሜያቸው 18 ዓመትና ከዚያ በላይ የሆኑ ኢትዮጵያውያን፤
2. በተፋሰሱ ክልል ውስጥ የመሬት ይዞታ ያላቸውና ከዚህ በሚገኝ ገቢ የሚተዳደሩ፤
3. በተፋሰሱ ክልል ውስጥ የመሬት ይዞታ ባይኖራቸውም በዙሪያው ነዋሪዎች ከመሆናቸው የተነሣ ከተፈጥሮ ሀብቱ ተጠቃሚዎች የሆኑ ወገኖች፤

4. Active participation of the community shall be incorporated; where, the integrated development is implemented; starting from watershed selection, preparation of planning and its implementation; as well as, by any activity done in the sub-watershed region.

9. Critical Watershed

1. The area of critical watershed is more than 500 hectare; suitable for the applicability of the development plan, as deemed as, necessary; it shall be prepared into two and beyond this, with the proportional area of sub-watershed;
2. To develop Dividends/parts of the critical watershed or sub-watershed, starting from the upper topography, to the bottom; it is necessary to downstream consecutively;
3. Where planning the development of critical watershed; cause, preparing to develop the entire watershed; it shall be done a relevant care, not to develop only, some parts of the watershed.

10. Measurement Criteria for Watershed Users

The following have a right to be watershed users; pursuant to, this proclamation.

1. Ethiopians, who are 18 years old and above;
2. Those, who have possession of land, in the watershed; and, live upon this income;
3. Those, who, have not possession of land in the watershed region; but they are dwellers around it; who, are users of natural resources;

4. ኗሪነታቸው በተፋሰሱ ክልል ውስጥ ባይሆንም መሬት ተከራይተውም ሆነ በሌላ ህጋዊ መንገድ ከተፋሰሱ ጋር ግንኙነት ያላቸው ሰዎች፡፡

11. የተፋሰስ ተጠቃሚዎች መብት

1. ከዚህ በላይ በአንቀጽ /10/ መሠረት የተፋሰስ ተጠቃሚ መሆኑ የተረጋገጠለት ማንኛውም ሰው የሚከተሉት ዝርዝር መብቶች ይኖሩታል፡-

ሀ/ በተፋሰሱ ውስጥ የሚገኙትን የተፈጥሮ ሀብቶች በጋራ ወይም በግል የመጠቀም፤
ለ/ በተፋሰሱ ውስጥ በሚካሄድ የተፈጥሮ ሀብት ልማት የመሳተፍ፤

ሐ/ በመንግሥት በሚወጡ አዋጆችና ደንቦች መሠረት መሬትን፣ በመሬት ውስጥም ሆነ ከመሬት በላይ ያሉትን ሀብቶች ጠብቆ፣ ተንከባክቦና በአግባቡ ተጠቅሞ ለመጨው ትውልድ ለማስረከብ በሚደረገው የማህበረሰብ ውይይት የመሳተፍ፤

መ/ በተፋሰሱ ክልል ውስጥ በሚቋቋሙ የተጠቃሚዎች ማህበራት ውስጥ የመምረጥም ሆነ የመመረጥ፤

ሠ/ እንደ የሙያቸውም ሆነ ፍላጎታቸው የተጠቃሚዎች ቡድን፣ የህብረት ሥራ ማህበር ወይም ራስ አገዝ አደረጃጀቶችን በመፍጠር ተጨማሪ ገቢ በሚያስገኙ ስራዎች የመስማራት፡፡

2. በዚህ አዋጅ መሠረት “ተጨማሪ ገቢ የሚያስገኙ ስራዎች” ተብለው የተለዩት ከዚህ በታች የተመለከቱት ይሆናሉ፡-

ሀ/ ንብ አናቢዎች፤

ለ/ ወተት አቅራቢዎች፤

ሐ/ የደን ውጤቶች አምራቾችና አቅራቢዎች፤

4. Notwithstanding, persons who are living in the watershed region; have a relationship to the watershed, either renting the land or using it by other legal means.

11. Rights of Watershed Users

1. Pursuant to Article (10) hereinabove, any person who is assured to be users of watershed, shall have the following particular rights.

- a. To use, for common or in private of natural resources in the watershed region,
- b. To participate, on conducting activities that shall be done with natural resources development, in the watershed region;
- c. To participate in community discussion of protecting, giving care and properly use of land; underground, as well as, on the surface of land resources; transfer to the coming generation; pursuant to, proclamations and regulations, that shall be issued for the government;
- d. To elect; as well as, being elected by establishing users associations that shall be established, (in the) in the watershed region,
- e. To participate in activities, that shall give additional income; by establishing users team, cooperatives, or private governed organizations as to their professions; as, well as their interest.

2. Pursuant to this proclamation, activities that are specified; as rendering additional revenue; shall be, the stated activities hereinunder.

a. Honey producers;

b. Milk Producers;

c. Producers and suppliers of forest products;

መ/ የመስኖ ውሃ ተጋሪዎች፤

ሠ/ የብድርና ቁጠባ አገልግሎት ተጠቃሚዎች ፤

ረ/ የተፋሰስ ልማቱን የማይጎዱ ሌሎች ተመሳሳይ ስራዎች።

12. የተፋሰስ ተጠቃሚዎች ግዴታዎች

በዚህ አዋጅ መሠረት የተፋሰስ ተጠቃሚ የሆነ ማንኛውም ሰው የሚከተሉት ዝርዝር ግዴታዎች ይኖሩበታል፡-

1. በተፋሰሱ ክልል ያሉትን ተፈጥሯዊና በልማት የተገኙ ሀብቶች ከውድመት የመጠበቅና የመከላከል፤
2. በማህበሩ መተዳደሪያ ደንብ መሰረት በጥበቃ ሥራ የመሠማራት፤
3. የተፋሰሱ ማህበረሰብ በሚደርስበት ስምምነት መሠረት በግል፣ በቡድንና በአጠቃላይ በሚከናወኑ የልማት ተግባራት በንቃት የመሳተፍ፤
4. ጥገና የሚያስፈልጋቸውን ክፍሎች አስመልክቶ ተፋሰሱ በሚያወጣው ፕሮግራም መሠረት እንዲጠገኑና የዘወትር ጥቅም መስጠታቸውን እንዲቀጥሉ የማድረግ።

13. ሥለተፋሰስ ተጠቃሚዎች ማህበር ተባባሪ አባላት

1. የተፋሰስ ተጠቃሚዎች ማህበር ለዓላማው ተፈጻሚነት የሚያግዙ ሆነው በተፋሰሱ አካባቢ የሚንቀሳቀሱ ነገር ግን የተፋሰሱ ቀጥተኛ ተጠቃሚ ያልሆኑትን ግለሰቦች፣ ድርጅቶችና ተቋማት በተባባሪ አባልነት ሊቀበል ይችላል፤
2. ተባባሪ አባላት በተፋሰሱ ተጠቃሚዎች ማህበር ውስጥ የመምረጥም ሆነ የመመረጥ እና በማንኛውም ጉዳይ ድምጽ የመስጠት መብት አይኖራቸውም፤

d. Users of Irrigation Water;

e. Credit and Saving Service Beneficiaries;

f. Othe similar activities, that shall not damage watershed development.

12. Duties of Watershed Users

Pursuant to this proclamation, any watershed user shall have the following particular duties:

1. To protect and prevent, from damage of natural resources; and, resources found from development in the watershed Region;
2. To participate in the activity of guardening of watershed, pursuant to, the regulation of the association;
3. To participate actively, on the developmental activities, that shall be conducted; in private, team and is conducted in general; in accordance with the agreement/by law /of the watershed community;
4. Regardig maintenance, to sustain rendering use of watershed users frequently; pursuant to, the program issued by watershed, in accordance with parts, that need mentenance.

13. Associate Members of the Watershed Users Association

1. Watershed users association, supporting for the applicability of its objective; apply it own effort on the watershed; may accept then as associate members of individuals (privates) , organizations and institutions; that are no direct users of the watershed;
2. Associate members, shall not have a right to vote for at any issue; and to elect; as well as, being elected; in the watershed users Association;

3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /2/ ሥር የተደነገገው ቢኖርም ተባባሪ አባላቱ በተፋሰሱ ሥራ አመራር ኮሚቴ በሚቀርብላቸው ጥሪ መሠረት በጠቅላላ ጉባኤ ስብሰባዎች እንዲሳተፉ፣ ሀሳብ እንዲሰጡ፣ ስለተፈጥሮ ሀብቱ ልማትና ጥበቃ ትምህርትና ምክር እንዲለግሱ መድረክ ሊመቻችላቸው ይችላል፡፡

ክፍል ሦስት

ሥለተፋሰስ ተጠቃሚዎች ማህበር አመሠራረት፣ ድርጅታዊ አቋምና ተግባር

14. ሥለተፋሰስ ተጠቃሚዎች ማህበር አመሠራረት

1. የተፋሰስ ተጠቃሚዎች በዚህ አዋጅ መሠረት የተሰጧቸውን መብቶች ለመጠቀምና የተጣሉባቸውን ግዴታዎች ለመወጣት ይቻላቸው ዘንድ በፍትሐብሔር-ህግ እና አግባብ ባላቸው ሌሎች ህጎች መሠረት በማህበር ሊደራጁ ይችላሉ፤
2. የተፋሰስ ተጠቃሚዎች ማህበር በተፋሰሱ ተጠቃሚዎች ፍላጎትና ሙሉ ፈቃደኝነት መሠረት የሚቋቋም ይሆናል፤
3. ማህበሩ የሚቋቋመው በተፋሰሱ ስፋት ወይም ወሰን ተከልሎ ይሆናል፤
4. የተፋሰስ ተጠቃሚዎች ማህበር የራሱ መመስረቻ ጽሁፍና መተዳደሪያ ደንብ ይኖረዋል፤

3. Without prejudice, to the provision of Sub-article /2/ of this Article, the Associate members, pursuant to the request forwarded to them, by the watershed management committee; a forum may be set to them to participate in general assembly; render ideas, forward education and counseling service, for the development and protection of natural resource activities.

PART THREE

Formation, Organizational Structure and Duty of the Watershed Users' Association

14. Formation of Watershed User's Association

1. Watershed users, pursuant to this proclamation, possible to use the entitled rights, and, accomplish their duties ; may organize in association, pursuant to, the civil code and other relevant laws;
2. Watershed users association shall be established, pursuant to, watershed users interest and full volunteering;
3. The association shall be established, demarcating with area; or, delimitation of the watershed;
4. The association of watershed users, shall have its own establishment regulation.

5. ይኸው የተጠቃሚዎች መመስረቻና መተዳደሪያ ደንብ ተፋሰሱን በባለቤትነት ይዘው እንዴት እንደሚያስተዳድሩትና እንደሚጠብቁት በዝርዝር የሚደነግግ ሆኖ አብላጫው ተጠቃሚ ማህበረሰብ የመከረበትና ስምምነት ላይ የደረሰበት መሆን ይኖርበታል፤
6. የተጠቃሚዎች ስምምነት በማህበሩ መሥራች ስራ አመራር ኮሚቴ አማካኝነት ተረቅቆ በጠቅላላ ጉባኤ አባላት በ2/3ኛ ድምጽ መጽደቅ ይኖርበታል፤
7. የተፋሰስ ተጠቃሚዎች ማህበር መመስረቻና መተዳደሪያ ደንቦች በሚረቀቁበት፣ ለውይይት በሚቀርቡበትና በጠቅላላ ጉባኤው ተመክሮባቸው በሚፀድቁበት ጊዜ ሁሉ የግብርና፣ የውሃ፣ የገጠር መሬት አስተዳደርና አግባብ ያለው የቀበሌ ሥራ አመራር ባልደረቦች መስራች የኮሚቴ አባላትን በሙያ ድጋፍ የማበረታታትና የማገዝ ኃላፊነት ይኖርባቸዋል፤
8. ለጠቅላላ ጉባኤው ቀርቦ የፀደቀው የተፋሰስ ተጠቃሚዎች ስምምነት 1 ቅጅ ተፋሰሱ ለታቀፈበት ቀበሌ አስተዳደር ጽ/ቤት እንዲያውቀው መላክ አለበት፤
9. የተፋሰስ ተጠቃሚዎች ማህበር አስፈላጊውን መመዘኛ መስፈርቶችን አሟልቶ በመቅረብ ከሚመለከተው የመንግሥት አካል ህጋዊ ሰውነት ሊያገኝ ይችላል፤

5. The establishment document and Regulation of watershed users, shall issue in detail; how they manage and protect watershed, in the sense of ownership; shall be discussed and reached agreement /by law/, of the majority users community;
6. Users agreement /by law drafts shall be approved by 2/3 members vote of the General Assembly; in accordance with, the management committee of the establishment of association;
7. Where, the establishment document and regulations of the watershed users association are drafted, presented for discussion, and is approved, discussing with the General Assembly; shall have a responsibility of encouraging; and, helping with a professional support, for members of establishing committee; of the agriculture, water, administration of rural land and staffs of kebele management; who are relevant to the association;
8. The approved watershed users agreement /by law/ copy , being presented for the general assembly; shall be sent to the kebele administration office; that, the watershed is included;
9. The watershed users association, may get legal personality from the pertinent governmental body; fulfilling the necessary measurable criteria;

10. ጥያቄው የቀረበለት የመንግሥት አካል ፈቃዱን ከሠጠበት ቀን ጀምሮ ማህበሩ የህጋዊ ሰውነት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀቱን በጽ/ቤቱ ውስጥ በሚታይ ሥፍራ ማኖር አለበት፡፡

15. ድርጅታዊ አቋም

ማህበሩ በዚህ አዋጅ የተሰጡትን ስልጣንና ተግባራት በስራ ላይ ለማዋል የሚከተሉት አካላት ይኖሩታል፡-

1. የማህበሩ ጠቅላላ ጉባኤ፤
2. የስራ አመራር ኮሚቴ፤
3. እንደአስፈላጊነቱ ፣ ሌሎችን ዑሳን ኮሚቴዎች።

16. የጠቅላላ ጉባኤው ስልጣንና ተግባር

የማህበሩ ጠቅላላ ጉባኤ በዚህ አዋጅ መሠረት የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. በተፋሰሱ ክልል ውስጥ የሚገኙትን የተፈጥሮ ሀብቶች በባለቤትነት ያስተዳድራል፤ ይጠብቃል ፤
2. የተፈጥሮ ሀብቱን በባለቤትነት ለመምራት፣ ለማስተዳደርና ለመጠበቅ እንዲቻል ንቁ የሆነ የማህበረሰብ ተሳትፎ ይፈጥራል፤
3. የጋራ የሆኑትን የተፈጥሮ ሀብቶች ከውድመት በመጠበቅ ነዋሪዎች ፍትሃዊ በሆነ መንገድ እንዲጠቀሙባቸው ያደርጋል፤
4. በመንግሥት፣ መንግሥታዊ ባልሆኑ ድርጅቶችና በራሱ በማህበረሰቡ የሚከናወነውን የተፋሰስ ልማት ስራ በበላይነት ይመራል፤ ያስተባብራል፤

10. The Government body, that question is presented, shall put the certificate of accrediting legal personality of the association in visible place of the office; starting from the date of issuing license.

15. Organizational Structure

The association, shall have the following bodies; used to implement the rendered powers & duties; pursuant to, this proclamation:

1. General assembly of the Association;
2. The Management Committee ;
3. Other sub-committees, as deemed as, necessary.

16. Power and Duty of the General Assembly

General Assembly of the Association, shall have a power and duties, pursuant to this proclamation:

1. Administer; Protect; natural resources in the watershed Region with ownership sense;(with a sense of ownership)
2. Cause, having active community participation; possible to manage, administer and protect natural resource with censorship;(sense of ownership)
3. Cause, dwellers using the common natural resources; with fair, protecting them from damage;
4. Direct superiorly; coordinate; the watershed development activity; that shall be performed by the Government, non governmental organizations and by the community themselves;

5. ከአካባቢው አስተዳደር አካላትና ከሐይማኖት ተቋማት ጋር በመሆን ስለተፈጥሮ ሃብት ጥበቃና አጠቃቀም በየጊዜው ቅስቀሳዎችን እንዲካሄዱ ያደርጋል፤ ለዚህም ያመችው ዘንድ የሃይማኖትና የሕዝብ በዓላትን ይጠቀማል፤
6. በተፈጥሮ ሀብቱና በተፋሰስ ልማቱ ላይ ከፍተኛ ጉዳት ያደረሱ አካላት እና ግለሰቦች አግባብ ባለው ህግ እንዲጠየቁ ጉዳዩን ለሚመለከተው የፍትህ አካል ያስተላልፋል፤
7. የተፋሰስ ተጠቃሚዎች ተጨማሪ ገቢ በሚያስገኙ ስራዎች እንዲጠቀሙ ጠቃሚ ስልቶችን በመቀየስ እንደ ሙያቸውና ፍላጎታቸው የተጠቃሚዎች ቡድን ወይም የህብረት ሥራ ማህበር ወይም ራስ አገዝ አደረጃጀት እንዲፈጥሩ ይረዳል፤ ያበረታታል፤
8. ከተለያዩ ክፍሎች ጋር በመነጋገር ለልማት የሚሆን ፈንድ ያፈላልጋል፤ ይኸው በተገኘ ጊዜም አስፈላጊውን እቅድ አውጥቶ እንዲተገበር ያደርጋል፤
9. የሥራ አመራር ኮሚቴ አባላትን ይመርጣል፤ ከሐላፊነት ያነሣል፤
10. በሥራ አመራር ኮሚቴው የቀረቡለትን የሥራ እቅድና የበጀት ረቂቆች ተወያይቶ ያፀድቃል፤
11. በሥራ አመራር ኮሚቴው የሚቀርቡለትን የፋይናንስና የሥራ ክንውን ሪፖርቶች አዳምጦ ይወስናል፤
12. የማህበሩን የተጠቃሚዎች ስምምነት ረቂቅ መርምሮ ያፀድቃል፤ ያሻሽላል፤ ተግባራዊነቱን በቅርብ ይከታተላል።

5. Cause, conducting issues of protection and use of natural resource; together with the management bodies; and, institutions of religion; and, use religion and public holidays, to make it possible for protection and use of natural resource;
6. Submit the issue of accountability to the pertinent justice body; to be charged of bodies and individuals, that damage natural resource and watershed development to be accused of the relevant law;
7. Help; encourage; to organize the users team; or cooperative in activities, organizations; as their professions and interests; designing important methods in activities, or works; that generate additional revenue of the watershed users;
8. Cause, to find resource, for development discussing with different bodies; cause to be implemented; preparing the necessary plan, where, the resource shall be found;
9. Elect the management members as well as, displaced from their positions;
10. Approve, discussing the work plan and drafts budget; that are submitted by the management committee;
11. Decide, listening attentively, the report of finance and performance those submitted by the management committee;
12. Approve by examining the Association users agreement /by law/; improving; following up its implementation closely.

17. የጠቅላላ ጉባኤው የአሰራር ስነ ስርዓት

1. የማህበሩ ጠቅላላ ጉባኤ መደበኛ ስብሰባውን በሦስት ወር አንድ ጊዜ ያካሂዳል። ሆኖም ከማህበሩ አባላት ውስጥ ከግማሽ በላይ በሚሆኑት ከተደገፈ አስቸኳይ ስብሰባ ሊጠራ ይችላል።
2. የጠቅላላ ጉባኤው ምልዓተ ጉባኤ የሚሆነው ከማህበሩ አባላት መካከል ከግማሽ በላይ የሚሆኑት በስብሰባው ላይ ሲገኙ ይሆናል።
3. ማናቸውም ጉዳይ የጠቅላላ ጉባኤው ውሳኔ ሆኖ ማለፍ የሚችለው በስብሰባው ላይ በተገኙት የጉባኤው አባላት አብላጫ ድምጽ ሲደገፍ ነው። ሆኖም ድምጹ እኩል ከተከፈለ ሰብሳቢው ያለበት ወገን የጉባኤው ውሳኔ ሆኖ ያልፋል።

18. የሥራ አመራር ኮሚቴ

1. የማህበሩ ሥራ አመራር ኮሚቴ በጠቅላላ ጉባኤው የሚመረጡ ሆነው ከዚህ በታች የተመለከቱት አስራ አንድ አባላት ይኖሩታል፦

ሀ/ ሊቀመንበር

ለ/ ፀሐፊ

ሐ/ ገንዘብ ያዥ

መ/ የተፋሰስ ልማት ሥራዎች አስተባባሪ

ሠ/ ሌሎች ሰባት አባላት።

2. ከአስራ አንዱ የስራ አመራር ኮሚቴ አባላት መካከል ቢያንስ አራቱ ሴቶች መሆን ይኖርባቸዋል።
3. የኮሚቴው ተጠሪነት ለጠቅላላ ጉባኤው ይሆናል።

17. Procedure of General Assembly

1. The General Assembly, shall conduct regular meetings, once in three months; notwithstanding, the urgent meeting may be announced; where it is supported by more than half members of the association;
2. The quorum of general assembly shall be conducted; where, more than half members are presented, among the total number of the association.
3. Any issue shall be accepted as the decision of General Assembly; where, it is supported by members of the majority vote of the Assembly; being submitted to the meeting. Where, the voice is tied; the party stands with the chairperson shall be approved as the decision of the decision of the Assembly.

18. Management Committee

1. The management committee of the association, shall be elected by the general assembly; and shall have eleven members, stated hereinunder:
  - A. Chairperson;
  - B. Secretary;
  - C. Cashier;
  - D. Coordinator of watershed development activities
  - E. Other seven members.
2. Among 11(eleven) members of the management, at least 4 (four) shall be females;
3. The committee shall be accountable to the General Assembly;

4. የሥራ አመራር ኮሚቴው በዚህ አዋጅ አንቀጽ 16 ሥር የተዘረዘሩትን የማህበሩን ጠቅላላ ጉባኤ ስልጣንና ተግባራት በስራ ላይ ከማዋል በተጨማሪ የሚከተሉት ተግባራትና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፦

ሀ/ የጠቅላላ ጉባኤውን መደበኛና አስቸኳይ ሥብሰባዎች ይጠራል፤ይመራል፤

ለ/ የማህበሩን ፋይናንስና ንብረት ያስተዳድራል፤ይጠብቃል፤

ሐ/ የማህበሩን የሥራ ዕቅድ፣ በጀትና የተጠቃሚዎች ስምምነት ረቂቆች አዘጋጅቶ ለጠቅላላ ጉባኤው ውሳኔ ያቀርባል፤

መ/ ከዚህ በላይ የተጠቀሱትን ተግባራት አፈፃፀም ሪፖርት በማዘጋጀትና በማቀናበር ረገድ ሊቀመንበሩን ይረዳል፤

ሠ/ የማህበሩን የእለት ተዕለት ተግባራት ያከናውናል፤

ረ/ በጠቅላላ ጉባኤው የሚሰጡትን ሌሎች ተዛማጅ ተግባራት ያከናውናል።

5. ከሥራ አመራር ኮሚቴው አባላት ውስጥ ከግማሽ በላይ የሚሆኑት ከተገኙ ኮሚቴው ሥብሰባዎችን ሊያካሂድ እና ውሳኔዎችን በድምጽ ብልጫ ሊያሳልፍ ይችላል።

19. የሊቀመንበሩ ስልጣንና ተግባር

1. የኮሚቴው ሊቀመንበር በዚህ አዋጅ አንቀጽ 16 እና አንቀጽ 18 ንዑስ አንቀጽ /4/ ሥር የተዘረዘሩትን የማህበሩን ጠቅላላ ጉባኤ እና የሥራ አመራር ኮሚቴ ስልጣንና ተግባራት በስራ ላይ ያውላል፡፡

4. The management committee, shall have the following special duties and responsibilities; in addition to implement particular powers, and, duties of the General Assembly, association, pursuant to, Article 16 of this proclamation:

A. Announce, regular and urgent meetings of the General Assembly, reminding with the chair person of the association;

B. Manage and protect the finance and property of the association;

C. Submit for decision of the General Assembly, preparing work plan of the association, budget and drafts of users agreement /by law/;

D. Support the chairperson, preparing and organizing of performance report of the activities, stated hereinabove;

E. Perform daily activities of the association;

F. Perform other related activities; that shall be given, by the General assembly.

5. The committee may conduct meetings and pass decisions, by majority vote; where, more than half of the management members are presented.

19. Power and Duty Of the Chairperson

1. The chairperson of the committee, pursuant to sub-article /4/, of Article 16 and 18, of stated hereunder this proclamation, of the General Assembly of the association and the powers and duties of the management committee, shall apply in same.

2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 አጠቃላይ ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ሊቀመንበሩ ከዚህ በታች የተመለከቱት ልዩ ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

ሀ/ የጠቅላላ ጉባኤውንና የስራ አመራር ኮሚቴውን ስብሰባዎች ጉባኤውን ይመራል፤

ለ/ ለጠቅላላ ጉባኤው ውሳኔዎች ተፈፃሚነት የኮሚቴውን አባላት ያስተባብራል፤

ሐ/ የማህበሩ ፋይናንስና ንብረት ለታቀደለት ዓላማ በጥቅም ላይ መዋሉን ያረጋግጣል፤

መ/ከሦስተኛ ወገኖች ጋር በሚያደርገው ግንኙነት ሁሉ ማህበሩን ይወክላል፤

ሠ/የማህበሩን ስራ አፈጻጸም ሪፖርቶች አዘጋጅቶ ለሥራ አመራር ኮሚቴውና ለጠቅላላ ጉባኤው ያቀርባል፤

ረ/ ለማህበሩ በተመደበው በጀትና የስራ ፕሮግራም መሰረት ገንዘብ ወጭ ያደርጋል።

20. የፀሐፊው ስልጣንና ተግባር

1. የማህበሩ ፀሐፊ ሊቀመንበሩ በሌለበት ወቅት እርሱን ተክቶ ይሠራል።

2. የማህበሩን ሥራ አመራር ኮሚቴና የጠቅላላ ጉባኤውን ስብሰባዎች ያደራጃል፤ ቃለ ጉባኤዎችንና መዛግብትን ይይዛል፤ይጠብቃል።

3. በሊቀመንበሩ የቅርብ ክትትል ሌሎች ተጨማሪ አስተዳደራዊ ተግባራትን ያከናውናል።

2. Without prejudice to, the General provision of sub article 1 of this Article, the chairperson, shall have special powers and duties, stated hereinunder:

A. Lead the General Assembly and the management committee;

B. Coordinate committee members, for the applicability of decisions of the General Assembly;

C. Ensure the association's finance and property, has been used for the stated objective;

D. Represent the association where, the chairperson conducts a relationship with the third parties;

E. Submit to the management committee and the General assembly, preparing performance reports of the association;

F. Expense of money, pursuant to the allocated budget; and, work program, of the association.

20. Power and Duty of the Secretariat

1. The secretariat of the association delegates the chair person of the association, where he/she is not presented;

2. Arrange the meeting of management committee and General Assembly of the association, keep and protect the minutes and documents.

3. Perform other additional administrative activities; with closely follow up of the chairperson.

21. የገንዘብ ያዢ ስልጣንና ተግባር

ገንዘብ ያዢ፦

1. በቅጣት፣ በክፍያ፣ በስጦታ እንዲሁም ከህዝብና ከሌሎች ሦስተኛ ወገኖች የሚሰበሰበውን ገንዘብ በህጋዊ ደረሰኞች ይቀበላል፤ ያስቀምጣል፤
2. በማህበሩ ሊቀመንበር ህጋዊ ደብዳቤ ሲታዘዝ ገንዘብ ወጪ ያደርጋል፡፡

22. የተፋሰስ ልማት ሥራዎች አስተባባሪ ስልጣንና ተግባር

የተፋሰስ ልማት ሥራዎች አስተባባሪ፦

1. የጋራ የሥራ እቅዶችን ለማስፈጸም የማህበረሰቡን የሥራ ኃይል ያስተባብራል፤
2. በሥራ አመራር ኮሚቴው አማካኝነት የሚረቀቀውን የተፋሰሱ ተጠቃሚዎች ስምምነት በማቀናበር ረገድ ይረዳል፤
3. በተጠቃሚዎች ስምምነት መሰረት የተጣሉትን ቅጣቶች ያስፈጽማል፤
4. በአባላት የሚቀርቡትን ቅሬታዎችና የፍ/ቤት ክሶች ይቀበላል፤ ይከታተላል፡፡

ክፍል አራት**በተፋሰስ ክልል ውስጥ ስለሚገኙት የተፈጥሮ ሀብቶችና ስለተከናወኑ የልማት ሥራዎች አጠባበቅ፣ አስተዳደርና አጠቃቀም****23. ሥለደረቅ፣ ሕይወት ሥላለው እንጨት፣ ሥለ ቁጥቋጥና ሥለሳር አጠቃቀም**

1. በእርሻ ማሳ፣ በአትክልት ሥፍራዎች ውሀን ወይም በሥራ ቦታም ሆነ በመኖሪያ ቤት ቅጥር ግቢ በግለሰቦች ወይም ሕጋዊ ሰውነት ባላቸው ተቋማት አማካኝነት የለሙትን ወይም የተተከሉትን ደረቅ፣ ሕይወት ያላቸው እንጨቶች፣ ቁጥቋጥና ሳር መጠቀም የሚችሉት የነዚህ ሥፍራዎች ባለቤቶች ወይም ባለይዞታዎች ይሆናሉ፡፡

21. Power and Duty of the Cashier

The casier:

1. Receice and put the collected money, in the assoceation account, for punishment,pay , gift; as well as, money from other third parties by legal receipts;
2. Cause to expense money; where, ordered by legal letter of the chairperson, of the association.

22. Power and Duty of the Coordinator of Watershed Development Activities

The coordinator, of watershed development works:

1. Coordinate the community's man power, cause to implement, of the communal work plans;
2. Support organizing the agreement /by /law/ (byelaw) that shall be be drafted watershed users, pursuant to, the management committee;
3. Cause to implement, stated penalties; pursuant to, the user's agreement by /law/;
4. Receive and follow up, the grievances and charges of court submitted by members.

PART FOUR**Protection, Administration and Use of Natural Resources and the Performed Development activities in the Watershed Territory Region****23. Use of Deadwood, Livewood ,Shrub and Grass**

1. Those, who may use of the rehabilitated or planted drywoods, live woods, shrub and grassed, with in farm boundaries of plants areas; whether, in work place or in the compound of house, pursuant to, individuals or institutions, having legal body; shall be owners or possessors of these places;

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ስር ከተጠቀሱት ቦታዎች ውጭ በተፋሰስ ክልል ውስጥ የሚገኝ ማናቸውም ደረቅ፣ ህይወት ያላው እንጨት፣ ቁጥቋጦም ሆነ ሳር የጋራ ንብረት እንደሆነ ይቆጠራል። ሥለሆነም ይህንኑ እንጨት፣ ቁጥቋጦ ወይም ሳር የተፋሰሱ ማህበር አባላት ቆርጠውና አጭደው የመጠቀም መብት ይኖራቸዋል። ሆኖም ዝርዝር አጠቃቀሙ አቅርቦቱን ዘለቂታ ባለው መንገድ ለመጠበቅ በሚያስችል አግባብ መፈፀም ይኖርበታል።

24. በቦረቦር ሥፍራዎች ሥለሚገኝ ድንጋይና አሸዋ አጠቃቀም

1. በአንድ ተፋሰስ ክልል ውስጥ በታቀፈና የወል ይዞታ በሆነ ቦረቦር ሥፍራ ውስጥ የሚገኝ ድንጋይና አሸዋ ንብረትነቱ የተፋሰሱ ማህበር ሲሆን እንደ አስፈላጊነቱ የሥራ አመራር ኮሚቴው ይህንኑ በግልፅ ጨረታ ሸጦ ገንዘቡን ለማህበሩ ገቢ ያደርጋል።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ስር ከተጠቀሰው ውጭ ያለ ድንጋይ ወይም አሸዋ በቦረቦሩ ጥግ ያሉ ባለይዞታዎች ሀብት እንደሆነ ይቆጠራል።
3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 ስር የተደነገገው ቢኖርም የድንጋይና አሸዋ አቅርቦቱን ዘለቂታዊ በሆነ መንገድ ለመጠበቅ እንዲቻልና የአፈር ክለትን እንዳያስከትል ዝርዝር አጠቃቀሙ ወደ ፊት በቢሮው በሚወጣው መመሪያ የሚወሰን ይሆናል።

2. Places indicate out of sub-article 1 of this Article, any drywood, livewood, shrub; as well as, grass of the region; shall be recognized as a common property; therefore, the watershed members, shall have a right to use, cutting or mourning woods, shrubs or grasses. Notwithstanding, particular use of these resourclres, shall be performed, as deemed as, necessary, for protection in sustainable way of its supply.

24. Use of Stone and Sand in the Gullies.

1. Stone, as well as , sand in gullies that is included in one watershed region, and be communal possession; these property are common to the association of watershed; as deemed as, necessary, the managemenet committee may put money into the association, sailing this official tender.
2. The stone or sand that is indicated out of sub article 1 of this Article, shall be recognized as resources of possessors live around the gulley places.
3. Without prejudice, to the provision stated under sub – article /1/ and /2/ of this Article, cause, possible to protect in sustainable to supply the stone, as well as, the sand and not to erode the soil; the particular use of this property, shall be determined by directives, issued with the Bureau nex time

25. በግልና በወል ይዞታዎች ላይ ሥልተከናወኑ**የተፋሰስ ልማት ሥራዎች አጠባበቅ፤****አስተዳደርና አጠቃቀም**

1. የገጠር መሬት ባለይዞታዎችን መብቶችና ግዴታዎች አስመልክቶ በተሻሻለው የገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም መወሰኛ አዋጅ ቁጥር 133/1998ዓ/ም ሥር የሠፈሩት ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው ማንኛውም በተፋሰስ ውስጥ የሚገኝ የግል ወይም የወል ባለይዞታ እንደ መሬቱ ተፈጥሮአዊ አቀማመጥ የአፈርና ውኃ መጠበቂያ እርከኖችን፣ ክትሮችን፣ የጎርፍ መቀልበሻና ማፋሰሻ ሦችን፣ የቦረቦር ክለት መቆጣጠሪያ ሥራዎችን፣ የውኃ ማስረጊያ ስትራቴጂዎችንና የሣር ሸንተሮችን በመስራትና የአፈር ክለትን በመከላከል የማሳወቅን ለምነት የመጠበቅ ግዴታ አለበት፡፡
2. ማንኛውም የግል ወይም የወል ባለይዞታ ቀደም ሲል በራሱ ጥረት ወይም በሕዝብ ተሳትፎ በተፋሰሱ ውስጥ በሚገኙ ይዞታ መሬቶች ላይ የተሰሩና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተዘረዘሩ የተፋሰስ ልማት ሥራዎች እንዳይፈርሱ የመጠበቅ፣ በእንስሳት ወይም በክረምት ወራት ከባድ ዝናም በሚፈጥረው ጎርፍ ምክንያት የእርከኖች አናት የሚናድበት አጋጣሚ ሲፈጠር በቅርብ የመከታተልና በራሱና በጋራ ጉልበት በተከታታይ የመጠገንና የአፈር ክለት እንዳይከሰት በተስማሚ የእፅዋትና የሳር ዝርያዎች እንዲሸፈን የማድረግ ግዴታ አለበት፡፡

25. Protection, Management and use of Performed watershed Development works in Private and common Possessions

1. Without prejudice, to the stated provisions, under the Revised Rural land Administration and use determination proclamation No 133/2006, pursuant to rights and duties of the rural land Possessors; any private or common possessor, in the watershed region, doing protection contours of soil and water, terraces, canals of flooding curves and drainage, protecting activities gulley erosion doing structures and grass contours and preventing soil erosion, shall have a duty to protect fertility of farmland .
2. Any private or common possessor, previously by him /her effort or public participation, performed with possession lands, in the Region; and stated in accordance with sub article 1 of this Article to protect to be damaged of the watershed development works; sue to animals or flooding opportunity for eroding of contours tip; shall have a duty, to follow up closely, reconstruct consecutively by him/her self and common power, not to be appeared soil erosion and to cover by suitable plants and grass types;

3. ማንኛውም የግል ወይም የወል ባለይዞታ በተፋሰሱ ውስጥ በተሰሩ የልማት ስራዎች ላይ ጉዳት እንዳይደርስ ልቅ የእንሰሳት ስምሪትን የመቆጣጠርና የመጠበቅ ኃላፊነት አለበት፡፡
4. ማንኛውም የግል ወይም የወል ባለይዞታ በተፋሰሱ ውስጥ በሚገኙት የመሬት ይዞታዎች ዳር ድንበር፣ በማሳወ ውስጥና በመንገዶች ዳር የለሙ የደን፣ የመኖ ዛፎችንና አልሚ የእፀዋት ዝርያዎችን በመትከል፣ በመንከባከብና በመጠበቅ የአካባቢውን ለምነት የመጠበቅ ግዴታ አለበት፡፡
5. ማንኛውም የግል ወይም የወል ባለይዞታ በተፋሰሱ ውስጥ በሚገኙ የይዞታ መሬቶች አካባቢ ወንዞች፣ ምንጮች፣ የታከሙ ቦረቦር ሥፍራዎችና ውኃ አዘል መሬቶች ያሉ እንደሆነ እነዚህ በአስተራረስ ጉድለት ማቢያ የበለጠ ጉዳት እንዳይደርስባቸው እርሻውን ከሁለት እስከ ሦስት ሜትር አርቆ የማረስ ግዴታ አለበት፡፡
6. ማንኛውም የግል ወይም የወል ባለይዞታ በተፋሰሱ ውስጥ በሚገኘው የይዞታ መሬቱ ላይ የሚፈጠር ትርፍ የጎርፍ ውኃ ቢያጋጥም ይኸው በሌሎች አጎራባች ማሳዎች ላይ ጉዳት እንዳያስከትል በማቀባበል ወደ ሰው ሠራሽ ወይም የተፈጥሮ መፋሰሻ ቦቶች እንዲፋሰስ የማድረግ ግዴታ አለበት፡፡

3. Any private or common possessor, shall have a responsibility to control and protect animals over grazing not to damage the development activities in the watershed Region;
4. Any private or common possessor, of land possessors in the watershed, in farmland; and of planting, carrying and protecting the rehabilitated forest, trees of forage and fertile plants species, on the side of roads, shall have a duty to protect the environmental fertility;
5. Any private or common possessor of land, around the land possessions in the Region; where rivers, streams, the rehabilitated gullies places and lands of water catchment are found, shall have a duty for ploughing farms far from two upto three meters, that shall not be damaged more, due to wrong means of ploughing;
6. Any private or common possessor of challenging surplus flood of water, appeared on his/her possession of land, in the watershed; not to damage the other neighbouring farm lands; drains to the mana made or natural drained Canals, shall have a duty of drains this surplus flood of water

7. ማንኛውም የግል ወይም የወል ባለይዞታ በተፋሰሱ ውስጥ በሚገኘው የይዞታ መሬቱ ውስጥ ወይም ዳር ድንበሮች ላይ ያለማቸው ወይም የሚያለማቸው የደንና የእፀዋት ዝርያዎች በጥላቸው፣ በጠፈጠፍና ከፍተኛ ጉዳት በሚያደረሱ ጎጂና መጤ አረሞች ምክንያት የተጎራባቹን ባለይዞታ የሰብል ምርትና ሌሎች መብቶች የሚጎዳ መሆን የለበትም፡፡	7. Any private or common possessor, who rehabilitated or to develop of the forest and plants species, on his/her possession of land or territories in the Region; due to their shading, droplets and by harmful and newcomer weeds, that damages seriously; shall not damage the neighboring, possessor products of crop and other rights;
8. ማንኛውም የግል ወይም የወል ባለይዞታ በሁሉም ማሳዎቹ ዙሪያ የሚገኙ የአጎራባች ማሳዎችን ድንበርና ነባር የመተላለፊያ መንገዶች የማከበርና የመጠበቅ ግዴታ አለበት፡፡	8. Any private or common possessor, shall have aduty to respect and protect the neighbouring farm lands territory and old roads, found around all farm lands;
9. ማንኛውም የግል ወይም የወል ባለይዞታ በተፋሰሱ ውስጥ የተጠና የመሬት አጠቃቀም ዕቅድ በሚኖርበት ጊዜ መሬቱን በዕቅዱ መሠረት የማልማትና የመንከባከብ ግዴታ አለበት፡፡	9. Any private or common possessor, where, there is a surveyed land user plan in the Region; shall have a duty to develop and protect, pursuant to the plan's of the land;
10. ማንኛውም የግል ወይም የወል ባለይዞታ በተፋሰሱ ውስጥ የተዘረጉ ወይም የሚዘረጉ የመስኖ ልማት አዉታሮች በሚኖሩበት ጊዜ የመስኖ ቦይ መስመሩ በመሬቱ ላይ እንዲያልፍ መፍቀድ ግዴታው ነው፡፡	10. Any private or common possessor, where, there are irrigation development pillars of placed or shall be placed; shall have aduty, to allow the line of irrigation canal passes on his/her land;
11. ማንኛውም የግል ወይም የወል ባለይዞታ በተፋሰሱ ውስጥ የእሳት ቃጠሎ እንዳይነሳ አስፈላጊውን የጥንቃቄ እርምጃ የመወሰድ ግዴታ አለበት፡፡	11. Any private or common possessor, shall have a duty to take necessary measures not to raise burning of fire;

12. ማንኛውም የግል ወይም የወል ባለይዞታ በተፋሰሱ ውስጥ በሚገኙ ማሳዎቹና ባሕሳባቢው የሚገኙ የዱር እንሰሳት ወይም አእዋፋት አካባቢውን ለቀው እንዳይሰደዱ ጥንቃቄ የማድረግ ግዴታ አበት፡፡
13. ማንኛውም የግል ወይም የወል ባለይዞታ ለአካባቢው ተስማሚ የሆኑ አልሚ የሣር ወይም የእፅዋት ዝርያዎችን አግባብ ካለው የወረዳ ግብርና ልማት ጽ/ቤት ወይም ከቀበሌው አስተዳደር በኩል ከተገቢው የምክር አገልግሎት ጋር ለማግኘት መጣር ይኖርበታል፡፡
14. ማንኛውም የግል ወይም የወል ባለይዞታ በተፋሰሱ ውስጥ በሚገኙ የይዞታ መሬቶች ውስጥ ተክሎና ተንከባክቦ ያሳደጋቸውን የደን ዛፎች፣ የመኖና አልሚ የእፅዋት ዝርያዎች ለጥቅም በደረሱ ጊዜ ቆርጦ ወይም ቅርንጫፎቻቸውን መልምሎ ሊጠቀምባቸው ይችላል፡፡
15. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 14 ስር የተመለከተው አጠቃቀም ዝርዝር የአካባቢ መራቆትን እንዳያስከትል ወደ ፊት ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ የሚደነግ ይሆናል፡፡
- 26. ግዴታን አለመወጣት ስለሚያስከትለው ውጤት**
- ግዴታን አለመወጣት የሚያስከትላቸውን ኃላፊነቶች አስመልክቶ በገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም አዋጅ ቁጥር133/1998 ዓ/ም ሥር የሠፈሩት ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው የተፋሰስ ልማት ሥራዎች በተካሄዱባቸው ወይም በሚካሄዱባቸው የግልም ሆነ የጋራ ይዞታ መሬቶችና የተፈጥሮ ሀብቶች አጠባበቅ፣ አስተዳደርና አጠቃቀም ረገድ ከፍ ብሎ ከአንቀጽ 23 እስከ 25 የተዘረዘሩትን ግዴታዎች ባልተወጡ ባለይዞታዎች/ተጠቃሚዎች ላይ ከዚህ በታች የተመለከቱት ድንጋጌዎች ተፈጻሚዎች ይሆናሉ፡-
12. Any Private or common possessor, shall have a duty to protect wild animals or birds, not to migrate to other places, around his/her environment and farmlands in the Region;
13. Any private or common possessor, shall have to make his/her own effort to get fertile grass or plants' species, that are suitable to his/her environment, together with relevant counseling, from the pertinent woreda's agricultural development office;
14. Any private or common possessor, where ,the forests, the forage and the fertile plants species are reached to use that he/she makes grows by planting and protecting on his/her/own possession of land in the Region; may use by cutting their branches .
15. The stated particular use of land, pursuant to, sub-article 14 this Article; shall be issued, by directive that the Bureau will provide next time, not to degrade the surrounding areas.
- 26. Effect Of The Non-Accomplishment of Duty**
- Without prejudice to the provisions stated, under the Revised Rural Land administration and use proclamation No 133/2005; in accordance with punishment on persons, that are irresponsible to duty; of protection, administration and use of private, as well as common possession lands and natural resources, that are rehabilitated or shall be developed on the watershed development works, shall be applicable, the stated provisions herein under, on possessors /users, who are irresponsible for the stated duties of, hero in above from article 23 upto article 25

1. ደረቅ ወይም ህይወት ያለው እንጨት፣ ቁጥቋጦ ወይም ሳር ያለፈቃድ መቁረጥ ወይም ማጨድ ወይም ከተፈቀደው መጠን በላይ ቆርጦ ወይም አጭዶ መገኘት በሚከተለው አኳኋን የሚያስጠይቅና የሚያስቀጣ ይሆናል፡-

ሀ/ ከአምስት እስከ ሰባት የሚደርሱ የኮሚቴ አባላት በህገወጥ መንገድ የተቆረጠውን እንጨት፣ ቁጥቋጦ ወይም ሳር ወቅታዊ የአካባቢ ዋጋ ይገምታሉ፤

ለ/ ለጥፋቱ በኮሚቴው አማካኝነት የተደረሰበት የገንዘብ ግምት ውድመቱ የደረሰበት ሀብት ግምት ተደርጎ ይወሰዳል፤

ሐ/ ለዚሁ ጥፋት ኮሚቴው በማህበሩ ደንብ መሰረት የገንዘብ ቅጣት ሊወሰን ይችላል፡፡

2. በግል ወይም በወል ይዞታ ያለን ድንጋይ ወይም አሻዋ በህገ-ወጥ መንገድ የተጠቀመ ወይም ከተፈቀደው ውጭ ያለ አግባብ የተጠቀመ ባለይዞታ ጉዳይ ከዚህ በላይ በንዑስ አንቀጽ /1/ መሰረት በተመሳሳይ የሚወሰን ይሆናል፡፡

3. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 25 ስር የተደነገጉትን ግዴታዎች ያላከበረና ኃላፊነቱን ያልተወጣ የግል ወይም የወል መሬት ባለይዞታ፡-

ሀ/ የደረሰውን ጉዳት አስመልክቶ የጥገና ሥራ እንዲያከናውን በማህበሩ የስራ አመራር ኮሚቴና ጉዳይ በሚመለከተው የቀበሌ አስተዳደር በኩል የፅሁፍ ማስጠንቀቂያ ይሰጠዋል፡፡

ለ/ በህዝብ ፊት ቀርቦ እንዲመክር ይደረጋል፤

1. Cutting or mouring deadwood or livewood, shrub or grass without permission; or, cutting or mouring beyond the amount of permitted to be cut; shall be accused and punished in the follwing way:

A. The committee members, who are five to seven in number, judge/ evaluate timely with local price of the cut wood, shrub or grass that is cut illegally;

B. Evaluation of money, that are given for the damaged resource in accordance with the committee members, shall be taken as the judgement property of the damaged resources;

C. The committee may deceide punishment of money, for this damage; pursuant to, the Regulation of the Association.

2. The issue of possesor, that use illegally, or, use illegally the sand or stone out of permission, that is in private or common possession; shall be decided similarly, pursuant to, sub –article (1) hereinabove.

3. The private or common land possessor who does not respect and accomplish his/her own responsility, stated under Article 25 of this proclamation:

A. He /she shall be given a written warning, by the management of association; and, the kebele admininistration, that are pertinent to the issue; conducting maintenance activity with regard to the existed damage;

B. Cause to be advised, before the public;

ሐ/ በደረሰው የጽሑፍ ማስጠንቀቂያ መሠረት የተጎዱ ወይም የፈረሱ የተፋሰስ ልማት ሥራዎችን በመጠገንና አስፈላጊውን የማስተካከያ እርምጃ ወስዶ የጽሑፍ ማስጠንቀቂያውን ለሰጠው አካል ማስጠንቀቂያው በተሰጠው በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ሪፖርት ማቅረብና የተከናወነውን የመልሶ ማስተካከል ስራ ማሳዩት ይኖርበታል፤

መ/ የሥራ አመራር ኮሚቴውና አግባብ ያለው የቀበሌ አስተዳደር በጋራ በመሆን ጉዳት የደረሰባቸው ወይም የፈረሱ የተፋሰስ ልማት ሥራዎች በተሰጠው የጽሑፍ ማስጠንቀቂያ መሰረት በትክክል ሥለ መጠገናቸው በአካል ተገኝተው ማረጋገጥ ይኖርባቸዋል፤

ሠ/ እነዚህ አካላት ጥገናው በሚፈለገው የጥራት ደረጃ ያልተሰራና የሚፈለገውን ውጤት እንደማያሰገኝ ከተረዱ በተፋሰስ ማህበሩ መተዳደሪያ ደንብ መሰረት አጥፊው በገንዘብ እንዲቀጣ ተለዋጭ ውሳኔ ሊሰጡ ይችላሉ፤

ረ/ የገንዘብ ቅጣቱ መጠን የሚወሰነው ጉዳት የደረሰባቸውን እያንዳንዳቸውን የተፈጥሮ ሀብት ልማትና ጥበቃ ሥራዎች መልሶ ለመገንባት የሚጠይቀውን የሰው ጉልበትና የቁሳቁስ ሀብት ታሳቢ በማድረግ ይሆናል፤

C. Pursuant to the written warning, he /she after maintenance; and, taking measures of the damaged or distorted watershed development activities; shall have to deliver the report to the body who gives a written warning to him /her, within a month and show the rehabilitated activities;

D. The management committee, together with the pertinent kebele administration activities; shall ensure in person about the maintenance of the watershed development activities, that have been damaged or distorted, pursuant to, the rendered written warning;

E. These bodies may give alternative decision, to punish him/her with money; pursuant to, recognizing that the watershed is not implemented; and, give the necessary output; as deemed as, necessary level of quality maintenance;

F. The amount of money punishment, shall be determined in consideration of the manpower of rehabilitation; and, materials of the natural resources development and the protective activities of privates damaged;

ሰ/ የስራ አመራር ኮሚቴው በዚህ ጥፋት ለደረሰው ውድመት ከቅጣቱ ጋር በፍትሐ ብሔር ህግ መሰረት ካሳ እንዲከፈል ሊጠይቅ ይችላል፤

ሸ/ ባለይዞታው በተሰጠው የጽሑፍ ማስጠንቀቂያና በተወሰነበት የገንዘብ ቅጣት ሣቢያ በማሳወሻ ላይ የሚገኙ የተፋሰስ ልማት ሥራዎችን በሚፈለገው መጠን ያልተንከባከበና ስህተቱን ያላረመ እንደሆነ በተፋሰሱ ወስጥ ለደረሰው የተፈጥሮ ሀብት ልማትና ጥበቃ ሥራዎች ውድመት በማስከተሉ መሬቱ ያገግም ዘንድ ለአንድ አመት እንዳያርስና ከብት እንዳያሰማራበት በስራ አመራር ኮሚቴውና በቀበሌ አስተዳደሩ ሊታገድ ይችላል። ሆኖም ከአንድ የምርት ዘመን በኋላ በጥፋቱ ከተፀዕተና በጽሑፍ ጥያቄ አቅርቦ በመሬቱ ላይ አስቀድሞ ተገቢውን የጥገናና የእንክብካቤ ስራ መስራቱን ኮሚቴው ያረጋገጠ እንደሆነ በመሬቱ እንደገና እንዲጠቀምበት ሊፈቀድለት ይችላል፡፡

ቀ/ መሬቱን ለመንከባከብ ግዴታ ገብቶ ከተረከበ በኋላ በተመሳሳይ ሁኔታ ጥፋቱን ከደገመ በተሻሻለው የገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም መወሰኛ አዋጅ ቁጥር 133/1998 ዓ/ም አንቀጽ 21 መሰረት ዝርዝር ጥፋቱ ለህዝብ ቀርቦ በመሬቱ ላይ ቋሚ ሀብት ካለ ካሳ ተከፍሎት መሬቱን የመጠቀም መብቱ እንዲታገድ ወይም መሬት የማስለቀቅ ወሳኔ ሊሰጥበት ይችላል፡፡

G. The management committee, may retuest compensation the distortion resourece dut to this damage, pursuant to civil law together with punishment;

H. Whereas, the possessor do not protect with the necessary amount of the watershed development works in the farmland; not correct his/her faults, in case of the rendered written warning ana by the determined money punishment; may be prohibited by the management committee and kebele administration, not plaughing for ayear and grazing of cattle, inoder to land's fertility, to bring distortion of natural resouce development and protection works in the Region. Notwithstanding, after one yearq productivity; where, he/she regret for his/her damage and deliveting the request, where the committee, ensure, he/she works, on his/her land;

I. After delivering, with promising of his/ her duty, redamage in similar way, pursuamt to article /21/ of the Revised Rural land Administration and use procedure determination, proclamation No 133 /2005; after discussing up on it delivered to the public; may be given adecision of forbidden of rights of land use or revocation of land.damage in similar way,

27. ስለ እርክክብ

1. ማንኛውም የግል ወይም የወል ባለይዞታ ቀደም ሲል በራሱ ወይም በህብረተሰቡ ጥረት የተከናወኑትን የተፋሰስ ልማት ስራዎች ቆጥሮ ይረከባል፡፡
2. የልማት ስራዎች የመረከቢያ ቅጽ በሦስት ቅጅ ተዘጋጅቶ አንዱ ለባለይዞታው ሁለተኛው በቀበሌው አካባቢ ጥበቃ መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽ/ቤትና ሦስተኛው በወረዳው አካባቢ ጥበቃ መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ጽ/ቤት እንዲቀመጥ ይደረጋል፡፡

28. ሥልኸልማት

1. በተፋሰሱ ክልል ውስጥ በግልም ሆነ በወል የተሰሩ የአፈርና ውሃ ልማት ጥበቃ ስራዎችን እየጠገነ በአግባቡ በመንከባከብ በቀበሌ ውስጥ የላቀ ውጤት ያስመዘገበ ማንኛውም ባለይዞታ በቀበሌው ህዝብ ፊት ቀርቦ የማበረታቻ ሽልማት ይሰጠዋል፡፡
2. ለዚሁ ዓላማ በየቀበሌው የተፋሰስ ልማት እንክብካቤና ሽልማት ኮሚቴ እንዲቋቋም ይደረጋል፡፡
3. የተፋሰስ ልማት እንክብካቤና ሽልማት ኮሚቴ አባላት የሚከተሉት ይሆናሉ፡-

ሀ. የቀበሌው አካባቢ ጥበቃ፣ የገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም ባለሙያ--ሰብሳቢ

ለ. የቀበሌው የግብርናና የተፈጥሮ ሀብት ባለሙያ-----ፀሐፊ

ሐ. የቀበሌ አስተዳደሩ ተወካይ-----አባል

መ. የቀበሌው የመሬት አስተዳደር ኮሚቴ ባልደረባ-----አባል

27. Hand Over

1. Any private or common possessor shall receive the performed watershed development activities that, are conducted by his /her own or the with community effort previously.
2. The vierval format of development activities preparing with three copies shall be put, one copy in the lands of the possessor, the second in the the kebele environmental protection, land administrtion and use ; and , the third copy is in the office of worda environmental protection, land administration and use , office.

28.The Reward

1. Cause maintenace of the performed soil and the water development; protect properly in the region; any possessor, who registered better result through the kebele, shall be rewarded before the kebelebe public.
2. Cause to establish, the watershed development protection; and, reward committee in kebele for this purpose,
3. The warershed development protection; and, the reward committee shall be, the following members:
  - A. The Kebele's Enviromental Protection, Rural Land Administration and Use Expert.... Chairperson
  - B. The kebele's Agriculture and Natural Resource Expert.... member
  - C. Representative of the Kebele's Administration..... member
  - D. The Staff, of Kebele Land Adminidtration Committee.....member

ሠ. የተፋሰስ ስራ አመራር ኮሚቴ
ሊቀመንበር ወይም ፀሐፊ-----አባል።

4. ኮሚቴው የተፋሰስ ልማት እንክብካቤና ሽልማት ዝርዝር የመምረጫ መስፈርቶችና የአስራር ስርዓት መመሪያ አዘጋጅቶ በጠቅላላ ጉባኤው በማስጸደቅ ተግባራዊ ሊያደርግ ይችላል።

ክፍል አምስት

የተፋሰስ ማህበረሰቡን የሚመለከቱ ሌሎች ጉዳዮች

29. ማህበራዊ ውል

1. የተፋሰስ ተጠቃሚዎች በጋራ ወይም በማህበራቸው ስም አንድን ውስን ስራ ለማከናወን ከተለያዩ አካላት ጋር ሊዋዋሉ ይችላሉ።
2. የተፋሰስ ተጠቃሚዎች ለሚያከናውኑት ተግባር በውላቸው መሰረት ክፍያዎችን መጠየቅ ይችላሉ።
3. በዚህ ስራ አማካኝነት የተገኘውን ገቢ በማህበሩ መተዳደሪያ ደንብ መሰረት የማህበሩ አባላት ይከፋፈላሉ።
4. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ሥር የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ በአካባቢው የሚገኙ የተለያዩ የተፋሰስ ማህበር አባላት ያለ ክፍያ ስራዎችን በጋራ ለመስራት ሊስማሙ ይችላሉ።

30. የተፋሰስ ተጠቃሚዎች ማህበር ከሌሎች አካላት ጋር ስለ ሚኖረው ግንኙነት

1. የተፋሰስ ተጠቃሚዎች ማህበር ከቀበሌ አስተዳደሩ ጋር ቀጥተኛ ግንኙነት በመፍጠር አስፈላጊውን ድጋፍ ማግኘት ይችላል።

E. Chairperson or Secretary of Watershed Management Committee .....member

4. The committee, may implement, preparing the watershed development protection; and, rewarding particular elective criterial; and, directives of procedure; cause approval by the general assembly.

PART FIVE

Other Agendas Pertinent to the Watershed Community

29. Social Contract

1. The watershed users may, contract, with different bodies in common or by the name of their association, to perform alimited work;
2. The watershed users may request payments; for the activities they perform, pursuant to, their agreement by/law;
3. Members of the association, Shall share income that is gained from this activitypursuant to, Regulation of the Association;
4. Without prejudice, to the provision of sub article /2/ of this Article; the various watershed members may agree to perform the activity work together, without payment in the region.

30. The Association of Wattershed Users, Having Relationship with Other Bodies

1. The association of watershed users, may get necessary support, establishing direct reationship with the kebele administration;

2. የተፋሰስ ማህበሩ በአካባቢው ከሚንቀሳቀሱም ሆነ ከሌሎች መንግስታዊ ወይም መንግስታዊ ካልሆኑ ድርጅቶችና ማህበራት ጋር የማህበሩን ዓላማ እውን ለማድረግ የሚያግዙ ስምምነቶችን ሊያደርግ ይችላል፡፡

2. The watershed association may establish supportive agreements /by law/; to make objects bereliable of the association; together with, the organizations and associations; that locally participate; as well as, from other governmental or non- governmental organizations and the associations.

31. ሥለግብዓት አጠቃቀምና ሊወሰዱ ስለሚገባቸው ቅድመ ጥንቃቄ እርምጃዎች

1. በተፋሰስ ልማት ሥራዎች ላይ ተባይና በሽታን ለመቆጣጠር የተቀናጀ የመከላከያ ዘዴዎችን መጠቀም ያስፈልጋል፡፡
2. የተፋሰስ ተጠቃሚዎች የሚገለገሉበት ማናቸውም ማዳበሪያ ወይም መሠል ኬሚካላዊ ግብአት የሚገኘው ከቢሮው ወይም ፈቃድ ከተሰጣቸው ሌሎች ድርጅቶች ብቻ መሆን ይኖርበታል፡፡
3. ማናቸውም የፀረ-ሰብል ተባይ መከላከያ ኬሚካል በተፋሰስ ልማት ሥራዎች ወቅት በሚረጭበት ጊዜ ሁሉ በንብ እርባታ፣ በሰብልና በአካባቢው ላይ ጉዳት እንዳያስከትል ለተጠቃሚዎች በቂ እውቀት ማስጨበጥና ተገቢውን ወቅትና የአጠቃቀም ጊዜ መርጠው ርጭቱን እንዲያካሂዱ ማድረግ አስፈላጊ ይሆናል፡፡
4. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 ስር የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ አንዳንድ ኬሚካሎች ካላቸው ጠንካራ መርዛማነት የተነሳ በእፅዋትና በአካባቢው ላይ የሚያደርሱት ጉዳት ከፍተኛ በመሆኑ በባለሙያ ድጋፍ እንዲረጩ ወይም በዚሁ የቅርብ ክትትል ጥቅም ላይ እንዲውሉ መደረግና ቅሪቶቹም በወንዞች፣ በኩሬዎችና በፈሳሽ ጅረቶች ላይ እንዳይጣሉ ተገቢው ጥንቃቄ መደረግ ይኖርበታል፡፡

31. Use of Input and Caution Measures to be Taken

1. It is necessary, to use intergrated preventive methods inorder to supervise pesticides and diseases of watershed development activities.
2. Any fertilizer or similar chemical inputs, that watershed users use; shall be found only from the Bureau; or, other organizations, that are the rendered license;
3. Where any preventive chemical pesticides is spreaded, in the reign of watershed development activities; cause not to damage the bee breeding ; the crop; and, on the environment, that shall be necessary to conduct spreading, selecting the relevant reign and time to use; and, cause holding enough knowlege of the watershed users;
4. Without prejudice to, the provision issued; under sub-aricle/3/of this proclamation; due some chemicals damage plants and the environment seriously; having serious poisoning; cause to be spreaded over; by the professional support; or, cause to be implemented, not to be set in rivers, pools, and streaming basins; shall be given a relevant care.

32. ሥላስነት፣ ኤች አይ ቪ ኤድስና የቤተሰብ ምጣኔ አገልግሎት

1. በማናቸውም የተፋሰስ አስተዳደርና አጠቃቀም ሂደት ሚዛናዊ የስነ-ምግባር ስብጥር መኖር አለበት፡፡
2. ሴቶች ጥቅም በሚያስገኙ በማናቸውም የተፋሰሱ ልማት ተግባራት ሁሉ አቅማቸውና ሙያቸው በሚፈቅደው መጠን እኩል የመሳተፍ ዕድል ይሰጣቸዋል፡፡
3. የተፋሰስ ተጠቃሚዎች ማህበር በሚያካሂዳቸው ጠቅላላ ጉባኤዎችና ሌሎች ህዝባዊ መድረኮች ሁሉ ለነዚህ ከተመደቡት ሰዓታት የተወሰነውን ጊዜ ቀንሶ ኤች አይ ቪ ኤድስን፣ የቤተሰብ ምጣኔ አገልግሎትንና ጎጂ ልማዳዊ ድርጊቶችን አስመልክቶ መረጃና ትምህርት እንዲሰጡ ባለሙያዎችን መጋበዝ አለበት፡፡
4. ማህበሩ በአካባቢው ከሚገኙ የጤና ጥበቃ ጽ/ቤቶችና የኤች አይ ቪ ኤድስ መከላከያና መቆጣጠሪያ ሴክሬታሪያት ቅርንጫፎች ጋር በመነጋገር የተፋሰስ ተጠቃሚዎች ማህበር አባላት የምክርና ነጻ የምርመራ አገልግሎት የሚያገኙበትን ሁኔታ ማመቻቸት ይኖርበታል፡፡

ክፍል ስድስት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

33. የመተባበር ግዴታና የወንጀል ኃላፊነት

1. ማንኛውም ሰው ይህንን አዋጅ በማስፈጸም ረገድ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር የመተባበር ግዴታ አለበት፡፡

32. Service for Gender, HIV/AIDS and Family Planning

1. Any watershed administration and use process, shall have a balanced composition of Gender;
2. Females shall be given equal opportunity, in accordance with their capacity; and, profession of any watershed development activities, that cause to get interest;
3. The association of watershed users, reducing time from the allotted hours; that shall conduct the General Assemblies; and, all other public forums; pursuant to HIV /AIDS, family planning and harmful customary practices; shall invite professionals, that give information and education;
4. The association discussing with the Health Center Offices of the environment; and, the HIV /AIDS prevention and supervision secretariat offices; shall place the situation; to get counseling and free blood test service, of the watershed users members of the association.

PART SIX

Miscellaneous Provisions

33. Duty for Cooperation and Responsibility of the Crime

1. Any person, shall have a duty to cooperate with the pertinent bodies; that cause, to implement this proclamation;

2. የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች የጣሰ ወይም አፈፃፀማቸውን ያሰናከለ ማንኛውም ሰው አግባብ ባለው የወንጀል ህግ ተጠያቂ የሆኗል፡፡

34. ተፈፃሚነት ሥለማይኖራቸው ህጎች

ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ማንኛውም ህግ፣ ደንብ፣ መመሪያ ወይም ልማዳዊ አሠራር በዚህ አዋጅ ውስጥ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚነት አይኖረውም፡፡

35. ደንብና መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

1. የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ይህንን አዋጅ በሚገባ ለማስፈፀም የሚያስፈልጉትን ደንቦች ሊያወጣ ይችላል፡፡

2. ቢሮው ይህንን አዋጅ በተሟላ ሁኔታ ተግባራዊ ለማድረግ የሚያስፈልጉትን መመሪያዎች ሊያወጣ ይችላል፡፡

36. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በክልሉ መንግስት ዝቅር ህግ ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

ባህር ዳር

ሐምሌ 04 ቀን 2005 ዓ/ም

አያሌው ጉበዜ

የአማራ ብሔራዊ ክልል ፕሬዝዳንት

2. Any person, who violates or cause to violate the provisions of this proclamation; shall be accountable to the relevant penal code.

34. Inapplicable Laws

Any law, Regulation, Directive or Castomary Practices, contrary to this proclamation, shall not be applicable on the issues covered in this proclamation.

35. Power to Issue Regulation and Directives

1. The Council of Regional Government, may issue Regulations; that are necessary to implement this proclamation.

2. The Bureau, may issue the necessary directives; that cause to implement completely.

36. Effective Date

This proclamation shall come into force, as of the date of publication in the Regional Zikre – Hig Gazzettee.

Done at Bahir Dar,

This 11th day of July, 2013.

Ayalew Gobezie

President of Amhara National Regional State